

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti/stavbe „Rekonštrukcia objektov pre chov ošípaných - náhradný zdroj vody“ vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-NR-OSZP2-2020/021191 zo dňa 29.04.2020 (evid. č. VÚVH – RD 1489/2020, zo dňa 06.05.2020) sa obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou článku 4.7 rámcovej smernice o vode (RSV), so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k projektovej dokumentácii navrhovanej činnosti/stavby „**Rekonštrukcia objektov pre chov ošípaných - náhradný zdroj vody**“.

Súčasťou žiadosti bola projektová dokumentácia pre stavebné povolenie (ENERGYLINE, s.r.o., zodpovedný projektant Ing. Stanislav Švec, Trnava, marec 2020). Investorm navrhovanej činnosti/stavby „**Rekonštrukcia objektov pre chov ošípaných - náhradný zdroj vody**“ je PIGAGRO, s.r.o., Ipeľský Sokolec 360, 935 75 Ipeľský Sokolec.

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia navrhovanej činnosti/stavby „**Rekonštrukcia objektov pre chov ošípaných - náhradný zdroj vody**“ poskytuje nasledovné stanovisko:

Navrhovaná činnosť/stavba „**Rekonštrukcia objektov pre chov ošípaných - náhradný zdroj vody**“ sa nachádza v katastrálnom území Bruty, v okrese Nové Zámky. Predmetom navrhovanej činnosti/stavby „**Rekonštrukcia objektov pre chov ošípaných - náhradný zdroj vody**“ je vybudovanie studne ako náhradného zdroja vody pre farmu ošípaných Bruty, PIGAGRO, s.r.o.

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva bolo potrebné navrhovanú činnosť/stavbu „**Rekonštrukcia objektov pre chov ošípaných - náhradný zdroj vody**“ posúdiť z pohľadu rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu

vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločnosti. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri

- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- pri predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody

v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo keď

- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Lokalita navrhovanej činnosti/stavby „**Rekonštrukcia objektov pre chov oštipaných - náhradný zdroj vody**“ je situovaná v čiastkovom povodí Hrona. Dotýka sa dvoch útvarov podzemnej vody - útvaru podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000700P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Hrona a útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2002300P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a Ipeľskej kotliny (tabuľka č. 1).

Útvary povrchovej vody sa v predmetnej lokalite nenachádzajú, areál spoločnosti PIGAGRO, s.r.o. sa nachádza mimo vodných tokov.

a) útvary podzemnej vody

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Hron	SK1000700P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Hrona	723,773	dobry	zly
Hron	SK2002300P	Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a Ipeľskej kotliny	2000,440	dobry	dobry

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Predmetné posúdenie sa vzťahuje na obdobie realizácie navrhovanej činnosti/stavby „**Rekonštrukcia objektov pre chov oštipaných - náhradný zdroj vody**“, po ukončení realizácie, ako aj na obdobie počas jej prevádzky.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvarov podzemnej vody

Podľa predloženej projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie navrhovanú činnosť/stavbu „**Rekonštrukcia objektov pre chov oštipaných - náhradný zdroj vody**“ tvorí jedna časť a to Náhradný zdroj vody - studňa.

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia navrhovanej činnosti/stavby „**Rekonštrukcia objektov pre chov oštipaných - náhradný zdroj vody**“, nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000700P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Hrona a SK2002300P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a Ipeľskej kotliny.

Stručný popis technického riešenia navrhovanej činnosti/stavby

V súčasnosti je na farme dodávka vody riešená verejným vodovodom. Na základe požiadavky investora bude vyhotovená jedna vrtaná studňa pre potreby vybudovania náhradného zdroja vody na riešenej farme. Technologicky bude vyhotovená ako vrtaná s technickou šachtou, vyhotovenou tesne pod terénom.

Samotné teleso studne bolo vybudované hydrogeologickým prieskumným vrtom HGPAB-1, studňa úžitkovej a pitnej vody, v k. ú. Bruty.

Projektová dokumentácia vychádza zo záverečnej správy prieskumného hydrogeologického vrtu zhotovenom IN SITU P&R spol. s r. o., Mgr. O. Pospiechová (Záverečná správa geologickej úlohy č. 380/2018).

Vrtné práce pozostávali z realizácie jedného hydrogeologického vrtu s označením HGPAB-1 s hĺbkou 120,0 m. Vrt HGPAB-1 bol realizovaný nárazovo-točivým spôsobom, v čase od 15.5.2018 do 20.6.2018, spoločnosťou VRTY Jurkovič, s.r.o. Vrt s priemerom 450 mm (do hĺbky 21 m a ďalej 350 mm) prešiel od povrchu 0,3 m hrubou vrstvou hlíny, pod ktorou sa nachádza do hĺbky 13,0 m prachovitá hlina. Od 13,0 m do hĺbky 20,5 m boli zistené vrstvy ílu v striedaní s polohami ílovitého štrku. Ďalej až do konečnej hĺbky vrtu 125 m je profil tvorený ílom s 2 až 10 m hrubými vrstvami piesčitého ílu a jemnozrnného piesku (43,5 – 48,5 m; 53,0 – 63,0 m; 70 – 72 m; 83,5 – 94,4 m; 114,6 – 120,4 m). Následne bol vrt vystrojený ako rúrová studňa vodárenskou PVC rúrou o priemere 200 mm s osadením účinnej časti (perforovanej rúry) v rozmedzí od 85,0 do 101,0 m p. t. a od 109,0 do 121,0 m. Od 121,0 m do 125,0 sa nachádza plná PVC rúra (tzv. kalník). Hladina podzemnej vody bola narazená v hĺbke 21,5 m p.t. a neskôr vystúpila na úroveň 13,5 m p.t. Medzikružie vrtu bolo od povrchu terénu do hĺbky 83,5 m utesnené bentonitom a jeho ostatná časť vyplnená štrčíkovým obsypom.

Po zabudovaní vrtu bola vykonaná čerpacia skúška.

Čerpacou skúškou dochádzalo k postupnému znižovaniu hladiny podzemnej vody z úrovne 21,67 m o.b. na úroveň 29,15 m o.b. (zníženie $s_1 = 7,48$ m) pri čerpaní konštantnej výdatnosti $Q_k = 3,70 \text{ l.s}^{-1}$. V čase od 26.10.2018 (popoludní) až do 8.11.2018 (8:00) dochádzalo k postupnému znižovaniu hladiny podzemnej vody z úrovne 31,11 m (130,03 m n. m.) do 35,89 m (125,25 m n. m.) od odmerného bodu.

Vychádzajúc z výpočtu množstiev bol navrhnutý spôsob exploatacie vrtu RDH-1 nasledovne: maximálne exploatačné množstvo: $Q_{\text{exp}} = 3,70 \text{ l.s}^{-1}$, optimálne zníženie hladiny podzemnej vody: $s = 18,0$ m, maximálna znížená hladina podzemnej vody: $h_{\text{max}} = 39,67$ m o.b.

Okolo hydrogeologického vrtu HGPAB-1 sa navrhuje zriadiť ochranné pásmo vodárenského zdroja v tvare štvorca so stranou 10,0 m, ktorého stred bude tvoriť vyústenie vrtu HGPAB-1.

Vzhľadom na zistené nadlimitné hodnoty v niektorých biologických a mikrobiologických, ako aj fyzikálno-chemických ukazovateľoch v podzemnej vode z vrtu HGPAB-1 bude nevyhnutná jej úprava.

Čerpanie vody bude zabezpečené čerpadlom pre výtlačnú výšku a prietok. Čerpadlo bude riadené tlakovým spínačom a doplnené o presscontrol, ktorý umožňuje prevádzkovanie bez tlakovej nádrže. Výtlačné potrubie bude vyhotovené z oceľového nerezového potrubia. Potrubie bude ukončené v strojovni tlakovej stanice, kde sa osadí hlavný uzáver vody, doplnený filtrom, spätnou klapkou a meračom pretečeného množstva vody. Za meracou zostavou bude trasované potrubie do navrhovanej akumuláčnej nádrže z vodotesného betónu s objemom 25 m^3 . Technologiu rieši samostatná časť PD.

Útvary podzemných vôd SK1000700P a SK2002300P

a) súčasný stav

Útvar podzemnej vody SK1000700P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Hrona bol vymedzený ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 723,773 km². Na základe hodnotenia jeho stavu bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v zlom chemickom stave, ktorý je zapríčinený predovšetkým vysokými koncentraciami dusičnanov, síranov, chloridov a arzénu.

Útvar podzemnej vody SK2002300P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a Ipeľskej kotliny bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 2000,440 km². Na základe hodnotenia jeho stavu v rámci 2. plánu manažmentu povodí bol tento útvar klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Hodnotenie kvantitatívneho stavu v útvaroch podzemnej vody pre Plány manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2009, 2015) bolo vykonané na základe prepojenia výsledkov bilančného hodnotenia množstiev podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd (využitie výsledkov programu monitorovania).

Bilančné hodnotenie množstiev podzemných vôd je založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vôd (vodohospodársky disponibilných množstiev podzemných vôd) a dokumentovaných odberov podzemných vôd v útvare podzemnej vody. Využiteľné množstvá podzemných vôd tvoria maximálne množstvo podzemnej vody, ktoré možno odobrať z daného zvodneného systému na vodárenské využívanie po celý uvažovaný čas exploatacie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odobratej vody (využiteľné množstvá vyčísľované na národnej úrovni v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach /geologický zákon/ a jeho vykonávací vyhláška č. 51/2008 Z. z.).

Medzná hodnota dobrého kvantitatívneho stavu bola stanovená na úrovni 0,80 (podiel využívania podzemných vôd < 80 % stanovených transformovaných využiteľných množstiev podzemných vôd).

Hodnotenie zmien režimu podzemných vôd pozostáva z hodnotenia významnosti trendov režimu podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd.

Postup hodnotenia (testovania) chemického stavu útvarov podzemnej vody na Slovensku bol prispôbosený podmienkam existujúcich vstupných informácií z monitoringu kvality podzemných vôd a o potenciálnych difúzných a bodových zdrojoch znečistenia, koncepčnému modelu útvarov podzemnej vody (zahŕňajúcemu charakter priepustnosti, transmisivitu, generálny smer prúdenia vody v útvare podzemnej vody, hydrogeochemické vlastnosti horninového prostredia obehu).

Postup hodnotenia kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemnej vody je bližšie popísaný v 2. Pláne manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015), v kapitole 5.2 **link:** <http://www.vuvh.sk/rsv2/default.aspx?pn=PMSPD2>.

Pre vrt HGPAB-1 bolo stanovené využiteľné množstvo podzemnej vody $3,7 \text{ l.s}^{-1}$ pri minimálnej úrovni hladiny podzemnej vody 125,24 m n. m. Vypočítané využiteľné množstvo podzemnej vody sa zaraďuje do kategórie B.

V zmysle hydrogeologickej rajonizácie Slovenska záujmové územie predmetnej navrhovanej činnosti patrí do hydrogeologického rajónu N 058 Neogén Hronskej pahorkatiny. (Šuba a kol., 1984). Podľa *Aktualizácie hodnotenia kvantitatívneho stavu útvarov podzemných vôd* (SAH – Slovenská asociácia hydrogeológov, Bratislava 2014) tento hydrogeologický rajón zasahuje do dotknutého útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2002300P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a Ipeľskej kotliny (čiastkové rajóny HN 20, HN 30 a HN 40). Na základe hodnotenia jeho kvantitatívneho stavu bol tento útvár klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave.

Podľa výsledkov Vodohospodárskej bilancie SR (Vodohospodárska bilancia množstva podzemnej vody za rok 2018, SHMÚ, december 2019, http://www.shmu.sk/File/Hydrologia/Vodohospodarska_bilancia/VHB_kvantita_PzV/KnPzV_2018_VHB_text.pdf) hydrogeologický rajón N 058 bol v roku 2018 hodnotený v dobrom bilančnom stave. Využiteľné množstvá podzemných vôd (2018) predstavovali $616,23 \text{ l.s}^{-1}$, pričom odber podzemných vôd bol v množstve $40,88 \text{ l.s}^{-1}$, t.j. cca 6,63% využiteľného množstva podzemných vôd.

Predpokladané zmeny hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000700P a SK2002300P

I. Počas realizácie navrhovanej činnosti a po jej ukončení

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti/stavby „**Rekonštrukcia objektov pre chov ošípaných - náhradný zdroj vody**“, v rámci ktorej má byť vybudovaná vrtaná studňa, ako náhradný zdroj vody na zásobovanie farmy ošípaných Bruty, vplyv realizácie predmetnej navrhovanej činnosti na zmenu hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody SK1000700P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Hrona a SK2002300P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a Ipeľskej kotliny sa nepredpokladá.

II. Počas prevádzky/užívania navrhovanej činnosti

Počas prevádzky/užívania vrtanej studne sa uvažuje s čerpaním vody v množstve max. $3,7 \text{ l.s}^{-1}$. Nakoľko podľa výsledkov Vodohospodárskej bilancie množstva podzemnej vody za rok 2018 (SHMÚ, december 2019) zdokumentované využiteľné množstvá podzemnej vody v hydrogeologickom rajóne N 058 sú v množstve $616,23 \text{ l.s}^{-1}$ a odber podzemných vôd bol v množstve $40,88 \text{ l.s}^{-1}$, t.j. cca 6,63% využiteľného množstva podzemných vôd, možné ovplyvnenie kvantitatívneho stavu dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000700P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Hrona a SK2002300P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a Ipeľskej kotliny ako celku sa nepredpokladá.

Vodné zdroje

Vo vlastnom riešenom území ani v jeho okolí sa nenachádzajú zdroje pitnej vody, ani žiadne pásmo hygienickej ochrany vodného zdroja.

Suchozemské ekosystémy závislé na podzemnej vode

Štátna ochrana prírody SR v rámci prípravy druhého cyklu plánov manažmentu povodí identifikovala 14 biotopov európskeho významu (tab. 5.2.16 Plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj 2015), ktoré vykazujú určitú mieru senzibility na podzemné vody. Ich stav a fungovanie môže byť priamo ovplyvnené stavom podzemnej vody, pokiaľ je útvár podzemnej vody významne narušený.

Tab. 5.2.16 Biotopy európskeho významu (suchozemské závislé na podzemných vodách)

p.č.	Kód biotopu	Názov biotopu
1	1340	Vnútrozemské slaniská a slané lúky (S11) Karpatské travertínové slaniská (S12)
2	1530	Panónske slané stepi a slaniská (S13)
3	6410	Bezkolencové lúky (Lk4)
4	6430	Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (Lk5)
5	7110	Aktívne vrchoviská (Ra1)
6	7120	Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy (Ra2)
7	7140	Prechodné rašeliniská a trasoviská (Ra3)
8	7210	Vápnité slatiny s maricou pílkatou a druhmi zväzu <i>Cariciondavallianae</i> (Ra5)
9	7220	Penovcové prameniská (Pr3)
10	7230	Slatiny s vysokým obsahom báz (Ra6)
11	91D0	Rašeliniskové brezové lesíky (Ls7.1) Rašeliniskové borovicové lesíky (Ls7.2) Rašeliniskové smrekové lesy (Ls7.3)
12	91E0	Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (Ls1.3) Horské jelšové lužné lesy (Ls1.4) Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy (Ls1.1)
13	9190	Vlhko a kyslomilné brezovo-dubové lesy (Ls3.6)
14	9410	Podmáčané smrekové lesy (Ls9.3)

Poznámka: za názvom biotopu je uvedený slovenský kód biotopu

V záujmovom území navrhovanej činnosti/stavby „**Rekonštrukcia objektov pre chov ošípaných - náhradný zdroj vody**“ suchozemské ekosystémy závislé na podzemnej vode, ani žiadne územia európskeho významu neboli identifikované. Predmetná navrhovaná činnosť bude realizovaná v území, v ktorom platí I. stupeň ochrany, to znamená, že sa tu nenachádzajú žiadne chránené územia v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Záver

Na základe odborného posúdenia navrhovanej činnosti/stavby „**Rekonštrukcia objektov pre chov ošípaných - náhradný zdroj vody**“, situovanej v čiastkovom povodí Hrona, v rámci ktorej má byť vybudovaná vrтанá studňa, ako náhradný zdroj vody na zásobovanie farmy ošípaných Bruty, vplyv realizácie navrhovanej činnosti/stavby z hľadiska požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000700P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Hrona a SK2002300P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a Ipeľskej kotliny sa nepredpokladá.

Útvary povrchovej vody sa v predmetnej lokalite nenachádzajú.

Na základe uvedených predpokladov navrhovanú činnosť „Rekonštrukcia objektov pre chov oštipaných - náhradný zdroj vody“, podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posudzovať.

Vypracoval: Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava
Ing. Monika Karácsonyová, PhD.

Karácsony

V Bratislave, dňa 17. júna 2020

Výskumný ústav vodného hospodárstva
nábr. arm. gen. L. Svobodu 5
812 49 BRATISLAVA
32

